

kar zveneli v dvorani. Pri zelo zanimivi debati zborovalci niso pozabili na g. Stjepana Radiča, posebnega prijatelja kmetov! Tukaj so pokazali naši pristasi popolno razumevanje politike svojih poslancev. Zborovanje, ki je trajalo tri ure, je med velikim aplavzom v jedrnatem govoru zaključil predsednik g. dr. Schaubach in stavil predlog, da se izreka obema poslancema zahvala za delo in trud, popolno zaupanje njim in voditelju dr. Korošcu in se obljubi, da bodo tudi zborovalci vstrajali na programu SLS in dokazali to v danem času s kroglicami. Predlog je bil soglasno in z navdušenjem sprejet.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V skupščini se je včeraj začela proračunska razprava. Radikale zelo skrbi Radičeva grožnja, da bo pri tej razpravi nastopil proti notranjemu ministru, če ne ugodijo njegovim zahtevam. Radikalom bi bilo najljubše, če bi Radič nadaljeval s svojimi shodi po Dalmaciji ter se potem odpeljal v inozemstvo. Splošno se pričakuje vladna kriza, ko bo proračun sprejet.

Na nove volitve

so da tudi sklepati iz močno razvite agitacije. Tako je na primer v nedeljo Radič zboroval v Sarajevu, Pribičević v Mariboru, Davidović v Nišu, radikali v Glini na Hrvaškem in tako dalje.

Stjepan Radič

je govoril v Sarajevu najprej o svoji mladosti ter omenjal, kako je izvedel, da v Bosni bivajo muslimani. Na Dunaju pa je vprašal nekega prijatelja muslimana, ali zna turško, pa mu je odgovoril, da zna samo hrvaško. Bosanski muslimani so močna veriga, ki veže našo državo z velikim muslimanskim svetom, segajočim od Himalaje do Gibraltarja. Maharadža iz Podtjale je bogat človek in skoraj vsi muslimani so bogati. Sarajevo mora postati središče države, ker v njem žive Srbi, Hrvati in muslimani. Vsi častijo enega Boga in govorijo en jezik. V zadnjem razgovoru mu je kralj naročil, naj donese pozdrave vsemu prebivalstvu, koder potuje.

Pribičević

je v Mariboru razkladal, da ima njegova stranka »levji delez« zasluge pri pobijanju separatistične in boljševiške nevarnosti. Priznal je, da so notranje razmere prav slabe. V notranjem ministertvu se vodi le administracija, mesto da bi se vodila politika. Pravo zedinjenje bo prišlo tedaj, ko bodo davki izenačeni. Če so ideje še tako dobre, pa ni organizacije, ne pomaga nič. Zato — organizacija! Pribičević je pisal že v Avstriji knjigo, kjer se je zavzemal za zedinjeno Jugoslavijo, »klerikalci« in Radič so pa pošiljali avstrijskemu cesarju udanostne depeše (Tisze ne omenja). Sedanji režim mora pasti v finančnem vprašanju. Sedanje stranke v vladi pa so si ravno v tem sovražne, zato režim mora pasti. Samostojni demokrati pa ne bodo več rezerva za radikale, niti bav-bav za radičevce, ampak bodo hodili svojo pot. Uradništvo hočejo napraviti za hlapce. On je sicer preganjal uradnike (klic advokata: Se premalo!), pa jih tudi še bo, in sicer protidržavne. Zunanji minister je slab. Demonstracije proti Italiji je prepovedal, proti Grčiji pa dopustil. Država je nad vsem, zato je nemogoče kak kompromis s »klerikalci«. Radikali nimajo nobenega programa, cel program je: Živijo Pasič. SLS ima program, pa ni izvedljiv. Ljuba Jovanović je enako srbski hegemonist, on ne prizna imena Jugosloveni. Radiča je uklonil on, Pribičević namreč, separatizem in komunizem tudi on, SDS je sploh najbolj sposobna stranka v opoziciji. Sedaj morajo priti volitve in če pridejo, radikali in radičevce ne dobe absolutne večine, samostojni demokrati pa so jedro, ki bodo prekvapili vse. Norčuje se iz Radiča in njegove prosvetne politike. Parlamentarizem v naši državi je ubit. Vse vlade so padle pri nas za kulisami, v Franciji pa vse v skupščini.

Naši dolгови.

Finančni minister je zvedel v Ameriki, da smo dolžni okroglo 35 milijard dolarjev. Te dni je dospela v Beograd iz Washingtona brzojavka, da so nastale velike težkoče pri pogajanjih med našo delegacijo in ameriško komisijo. Amerika je stavila take pogoje, ki jih ne more delegacija sprejeti. Sobotna plenarna seja je bila napeta in jugoslovenska delegacija se skušala pojasniti svoje stališče. Na današnji seji se končno odloči, ali pogajanja nadaljujejo ali sploh prekinejo.

OGRSKI PONAREJEVALCI.

Te dni je višje državno pravdnštvo v Budimpešti dvignilo obtožnico zoper 26 obtožencev v ponarejevalski zadevi. 21 jih je zaprtih, 5 pa svobodnih. Obtožnica obsega 77 strani, od katerih je 50 posvečenih utemeljitvi. Obtožnica označuje princa Windischgrätz kot storilca, 10 nastavljenec v kartografskem zavodu za majorjem Gerőjem na čelu, deželnega policijskega načelnika Nadossyja, zasebnega tajnika Rabo, potem dejanskega vodjo kartografskega zavoda Heitza in Kurza pa kot pomočnike. Windischgrätz toži državno pravdnštvo, radi ponarejanja novčanic.

Prince Windischgrätz

je v letih 1923 in 1924, posebno pa poleti 1925, dal ponarediti približno 29 do 30.000 komadov 1000 frankovskih novčanic. V ta namen je začetkom leta 1923 naročil v Nemčiji, na Avstrijskem, v Kölnu in na Dunaju potrebne stroje in druga potrebna sredstva ter dal novčanic izdelati po Gerőju in lovriših. Novčanic so napravili septembra leta 1925 in jih spravili najprej v stanovanje rimsko-katoliškega škofa Zadravca, potem v zasebno stanovanje princa Windischgrätz in od tam v prostore »Ogrske narodne zveze«. Pov-

sod so se ponarejeni bankovci preštevali in določalo se je, kako in kje se bodo razpečali. Ponarejeni denar se je spravil v večini v promet v Amsterdamu, Haagu, Kodanju, Varšavi in Milanu.

RUMUNIJA.

V Rumuniji se pripravlja sprememba režima. Opozicija se je združila proti sedanji vladi in v kratkem se bo bil odločilni boj pri občinskih volitvah, ki so razpisane po petih letih.

Tedenske novice.

Napoved dohodnine. Nepravilna napoved dohodnine je premnogokrat vzrok prevelikim obdavčbam. Zato predno napravite napoved, prečitajte članek »Dohodnina« v letošnjem koledarju družbe sv. Mohorja na str. 63—74.

Javna prošnja. Katoliško izobraževalno društvo v Krčevini pri Mariboru si želi sezidati razmeram primerni društveni dom. Ker so pa društveniki po večini delavci in viničarji, se obrača odbor na vsa društva in prijatelje izobrazbe z iskreno prošnjo, da nam pomagata z večjimi in manjšimi prispevki. Te dni se bodo razposlale tozadevne pismene prošnje, ter prosimo, da nam omogočite izvršiti ta ne lahek načrt v korist ljudstva, ki se mora boriti s političnimi in narodnimi nasprotniki. Kdor hitro da, dvakrat da! — Odbor.

Avtoomnibus-promet v Mariboru in okolici. V nedeljo, dne 7. t. m., ob treh popoldne, se vrši v gostilni g. Brudermanna v Brestrnici shod glede avtoomnibus-prometa med Mariborom—Brestrnico—Selnico in Dravogradom. Inerenseni se vabijo, da se ega shoda udeležijo.

Vsem št. Petračanom in drugim prijateljem in znancem, ki so izkazali zadnjo čast našemu rajnemu Janezu, izrekamo najlepšo zahvalo. Rodbina Kranjc—Crnoga.

Novice iz St. Ilje v Slov. gor. Prejšnjo nedeljo se je vršilo pri Sfiligiju zborovanje samostalne demokratske stranke ali takozvanih liberalcev. Oh, malo jih je bilo. Ko je prišel nek gostobesedni mestni gospod iz Maribora in je zvedel, da so na »zborovanju« skoro sami financarji in učitelji, je bil žalosten. Zborovalci so se zaprli v posebno sobo in je še bilo polovico stolov praznih. Za predsednika te stranke, kateri stoji na čelu velikosrb Pribičević, je bil »izvoljen« poštar in krčmar Sfiligij, ki se prav nič ne brani denarja ljudi, ki od božje službe pridejo v njegovo gostilno. Najbolje bi bilo, če bi krčmar pri cerkvi vsako nedeljo stal pred gostilno in bi katoliškim vernikom klical: »Kdor ni pri moji demokratski stranki, ne sme v mojo gostilno. Jaz sprejemam denar samo od liberalcev, klerikalni denar mi smrdi.« Resnici na ljubo moram tudi povedati, da niti vsi člani finančne kontrole niso pri Sfiligiovi demokratski stranki. Liberalni govornik iz Maribora se je vračal brez plena v mesto. Da, da, pri nas v St. Ilju za liberalce nikdar ne bo cvetela pšenica! — Zadnjo nedeljo v januarju so romali nekateri gospodje liberalci na božjo pot v Maribor. Neki veliki gospod je nosil naprej namesto kriza in zastave — liter. Zanimivo je, da je stal zjutraj pri vhodu na postajo Radičev zaupnik in je zapisoval člane finančne kontrole, ki so se peljali v Maribor na Pribičevićev shod. Mi stari Sentiljčani pa pravimo Pribičevićevu agentu: Si že urce zamudila . . .

Tudi mladi mrlejo. Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je umrl posestnik Francu Ketisu na pljučnici komaj 17 letni sin Janez. Pokopan je bil v nedeljo, dne 31. januarja ob prav veliki udeležbi. V slovo mu je zapel moški zbor dve žalostinki. Rodbini naše iskreno sožalje!

Roparski napad. Iz Dornove pri Ptujju nam poročajo: Obče spoštovani posestnik Jakob Toplak, rojen l. 1876, je peljal dne 27. januarja v Maribor čebulo na prodaj. Zvečer se je z vozom vračal iz Maribora. V gozdu na Teznu je prisedel na voz neznan mož, ki se je peljal z njim do mute na ptujskem dravskem mostu. Tu je stopil z voza in izginil po stranskih ptujskih ulicah. G. Toplak pa je vozil dalje po cesti proti svojemu domu v Dornovi pri Ptujju. Blizu pokopališča javne bolnice pri Podvincih na cesti v Dornovo pa ga je isti mož nenadoma napadel z nožem in mu zadel 15 velikih ran po licu, prsih in nogah. Nato je potegnil Toplaka z voza. Ta se je začetkoma branil, zgrabil napadalca tudi za vrat, a prežal mu je roko in ni se mogel več braniti. Napadalec je imel nož krivec, s kakršnim se trnje obrezuje. K sreči je Toplak nosil debelo suknjo. »Življenje ali denar«, je zavpil napadalec, nakar je Toplak odgovoril: »Pusti me, jaz imam pet otrok doma.« Napadalec mu je vzel denarnico, v kateri je bilo okoli 300 dinarjev. Nato je mož izginil. S težavo je splezal Toplak na voz in konj ga je sam pripeljal domov pred hišo. Hitro so poslali v Ptuj po zdravnika dr. Blankeja, ki je odredil, da ga takoj prepeljejo v ptujsko bolnico. Bliznji graščak g. Pongrac je posodil svoj avto in kmalu je bil Toplak v bolnici, kjer mu je dr. Kihar sešil velike rane. K sreči je bil tedaj mraz, tako da je že ob napadu kri otopnila, da ni izkrvavel. Pravijo, da je ranjenec izven nevarnosti in da bo okreval. Toplak je ugleden posestnik v Dornovi, dovršil je tri letnike učiteljskega, nakar je prevzel lepo posestvo. On je brat g. posojilničnega uradnika Toplaka v Ptujju. Napadalec se nimajo.

Novice od Sv. Barbare v Halozah. Preteklo leto je bilo pri nas najmanj mrlicev, samo 39. — Vinska letina je bila po nekkih občinah ugodna, po drugih pa bolj slaba. Vina je še dosti na prodaj po 6 do 7.50 din. liter. Vino ne zastaja na kvaliteti, ker smo Haložani radi ugodnega vremena začeli pozno brati. — Umrli je v ptujski bolnišnici dober fant, ki je bil brezplačen knjigovez izobraževalnega društva. — Društvo se giblje prav pridno. Kakor mi je znano, ima Katoliško slovensko izobraževalno društvo letos mnogo novih članov, stari so ostali vsi zvesti, nove še sprejemajo vedno. Pripravlja se lepa igra in sicer burka:

»Strah z dolgo roko«, za mastno nedeljo. Igralci dobro izvežbani. Pripravlja se tudi mnogo porok, na katerih, kakor se sliši, nameravajo vneti prijatelji društva nabirati med svati za tukajšnje izobraževalno društvo. Če bo res, bom poročali, kje in koliko in kdo bo kaj dal. — Na našem trgu je bila krasna smuka za sanjkanje. Ves dan vse živo mladih smučarjev, ki so bili neutrudni. Tudi starejše je izvabilo na sanjke, ta lep in zdrav sport. Upamo, da vam poročamo prihodnjič kaj več.

Stekel pes v Prekmurju. Po okraju Murska Sobota se je klatil zadnje dni stekel pes, ki je obgrizel v Nemčevih tri osebe.

Karmelitski red odkupil graščino. Pri Radečah pri Zidanem mostu je graščina, ki je bila last lesnega trgovca Jakšeta. Ta grad je kupil karmelitski red, ki se bo tamkaj naselil.

Tat in potepuh pobegnil iz zapora. V Sevnici ob Savi je bil zaprt 30 letni Franc Salamon iz Cenž pri Brežicah. Salamon je znan tat in potepuh, ki ima že marsikaj na vesti. Radi tatvine je tičal v sevnških zaporih, odkoder je pa pobegnil 28. januarja neznan kam.

Strašna smrt dveh delavcev pod kolesi vlaka. Često čitamo o nesrečah na železniških progah, koje zakrivi nepazljivost. Ljudje gredo ob ali celo po progi, v pogovoru pozabijo na nevarnost in zavejo se šele, kadar se nahaja lokomotiva tik pred njimi ter je že prepozno, da bi se umaknili. Tako sta se ponesrečila v Zagrebu dva delavca ter našla žalostno smrt pod kolesi lokomotive. Delavca in sicer 28letni Mirko Čaževac in Božidar Dražić, sta se vračala zvečer z dela iz Zagreba domov proti Čulincu. Da si prikrajšeta pot, sta šla kar po železniški progi. V pogovoru nista opazila, kaka nevarnost jima preti. Od zadaj je vozil tovorni vlak, po drugem tiru pa je prihajal osebni vlak iz Koprivnice. Delavca sta se hotela izogniti osebnemu, pa sta prišla pod kolesa tovrnega vlaka. Kmalu po nesreči so šli po progi železničarji, ki so našli strašno razmesarjeni trupli obeh delavcev. Eden je bil še pri življenju in so ga takoj odpeljali v zakladno bolnico, kjer pa je vsled težkih poškodb že čez nekaj časa izdihnil. Drugi delavec je bil že mrtev in je ležalo njegovo truplo 20 m oddaljeno od tovariša. Leva noga je bila odtrgana, desna popolnoma zmečkana in tudi ostali deli telesa močno poškodovani. Lohanja je bila strta in možgani razlitji po tračnicah. Čreva so gledala iz trebuha, obraz je bil silno popačen.

Najdeno. Rimski brevir s spovednim listkom od sv. Ožbolta v Ptujju in z intent. se nahaja v župnišču Matere Milosti v Mariboru.

Stara resnica je, da je najboljšje blago zmiraj tudi najcenejše. O tem se lahko prepričate, če obiščete staroznano trgovino Franc Seršen v Ljutomeru tik cerkve. Načelo te, nad 30 let obstoječe trgovine je: nuditi strankam dobro blago po nizkih cenah. Zaloga najrazličnejšega blaga za obleke in perilo je tako bogata, da se najde primerno tudi za najbolj razvajen okus, pri vsem tem so pa cene brezkonkurenčno nizke. Posebno se priporoča ženinom in nevestam, da si pred nakupom ogledajo v Seršenovi trgovini veliko izbiro bombažnega, volnenega in svilenega blaga za nevestino premo (balo). Za moške obleke vedno velika množina sukna od najcenejše do najfinejše vrste na zalogi. Priporočamo vsakemu, da se osebno prepriča o izredno nizkih cenah in dobrem blagu ter smo uverjeni, da bo vsak v vsakem oziru zadovoljen.

Razne novice.

Smrt bogate milijonarke v pomanjkanju in umazano-sti. Na Dunaju je pred kratkim umrla vdova Pavlina Geiringer, čudaška židovska bogatašinja. Kot hčerka bogatega trgovca Försterja se je s 17 leti poročila z veletržcem Geiringerjem, ki pa jo je že naslednji dan zapustil. Nihče ne ve, kakaj. Po ločitvi je nato ona živela pri bratu, ki je pred tremi leti umrl in ji zapustil milijonsko premoženje. Starka je navzlic temu živela v velikem pomanjkanju in si navadno ni privoščila drugega kakor čašo kave. Njeno stanovanje je bilo umazano, toda hiša je morala biti vedno snažna. Tekom zadnjih dni je starka radi gladovanja tako oslabela, da so jo prepeljali v sanatorij, kjer je pomoč in hrana bila že zama. Zanimivo pa je, da je v oporoki namenila vse svoje premoženje dobrotvornim ustanovam, a svojo stanovanjsko hišo je poklonila židovski občini v dunajskem Leopoldskem okraju.

Mož, ki ima na vesti sto življenj. Po dolgotrajnih naporih se je policiji v Vilni na Poljskem posrečilo prijeti bandita Risch, poglavarja močne tolpe, ki je že 30 let strahovala prebivalstvo mesta in okolice. Risch je tekom 30 let zagrešil nešteto zločinov in je baje lastnoročno umoril sto oseb. Imel pa je vedno srečo, da je ušel roki pravice. Naključje je hotelo, da je bandit prišel policiji v roke baš na svoj 60. rojstni dan. Izdala ga je njegova ljubica, katero so oblasti bogato podkupile.

Oporoka prijateljice živali. Te dni so odprli v Londonu testament bogatinke Marte Gradyjeve, ki je pred kratkim umrla. Pokojnica je zapustila okoli 200 milijonov dinarjev društvom za zaščito živali. Velik del tega denarja je določen za pse in mačke brez gospodarja, ostala svota pa za ptice in onemogle konje.

Umrli odkrit po 36 letih. V Wimpasingu na Nižjem Avstrijskem je te dni umrl mesar Leopold Kolberger v starosti 78 let. Na smrtni postelji je poklical k sebi spovednika ter mu zaupal, da je pred 36 leti (leta 1889) umoril vdovo Nežo Huttnerjevo, ki mu je gospodinjala. Mesar je imel z vdovo ljubezensko razmerje. Ko so se pokazale posledice ter mu je ženska očitala, da jo je zapeljal, ga je to tako razjarilo, da jo je ubil, razsekal njeno truplo na kose in jih zakopal. 36 let je čuval zločinca svojo pre-

strašno tajnost in šele ob koncu življenja ga je prisilila vest, da je obračunal s svojim dejanjem.

O rasti in razvoju človeka. Ob rojstvu je približno vsak otrok 50 cm dolg in zraste tekom prvega leta za 20 cm. Ako bi ohranil novorojenček ta potek svoje rasti do dovršenega 70. leta, bi dosegel višino 140 m. V resnici pa hitrost rasti že po prvem letu takoj pojema. Med prvim in drugim letom zraste otrok samo za 6 cm. Od tedaj dalje zraste vsako leto povprečno za 3½ cm. Od 16. leta naprej raste človek še počasneje. Prvo leto po tem letu zraste za 3 cm, naslednje leto za 2 cm, nato pa poldrug cm in v 20. letu samo še za 1 cm. Od tu dalje zraste do 25. leta, ko rast navadno preneha, vsako leto še za pol cm. To pa velja v splošnem samo za moške. Pri ženskah doseže rast svoj višek v 14. letu, s 16. letom pa navadno že popolnoma preneha, dočim dosežejo svojo polno težo še le v 20. letu. Dečki so od rojstva do 11. leta bolj razviti kakor deklice, od 11. do 17. leta jih pa deklice prekosijo, med tem ko se razmerje obeh od 17. leta dalje zopet preobrne. V času od novembra do aprila otroci ne rastejo mnogo, pa tudi na teži ne pridobijo dosti, dočim od aprila do junija najbolj rastejo, od julija do novembra pa pridobijo največ na teži. Tudi vsi deli telesa ne rastejo vedno enako hitro. Noge so n. pr. koncem 3. leta še enkrat tako dolge, koncem 12. leta pa trikrat. Tedaj ko človek neha rasti, ima noge petkrat daljše, kot jih je imel pri svojem rojstvu.

O prehrani živali. Količino zavžite hrane moremo pri živalih določiti le približno, zlasti kar se tiče nedomačih živali. Kljub temu pa so dognali, da največ pojedjo manjše živali in ne večje. Med največje požrešneše štejejo krta, ki neprestano žre. Ako je 12 ur brez hrane, tedaj že od lakote pogine. Požre pa vsak dan toliko, kolikor sam tehta. Enako množina požre, oziroma popije bolha, katere velikost postane še enkrat večja, kadar je nasičena. Divje zveri ne požro, pač pa napravijo jako veliko škodo s tem, da mnogo živali ubijejo in jim izpijejo še gorko kri, dočim pustijo meso večinoma nedotaknjeno. Take mesojede živali imajo čreva primeroma kratka, ker se taka mesna hrana hitreje spremeni. Navadno so pri teh živalih 4—5krat daljša čreva od dolžine celega telesa. Pri rastlinojedih živalih pa so čreva 20—28krat daljša od telesne dolžine. Te vrste živali ne pojedjo mnogo. Slone n. pr. lahko štejejo med one živali, ki primeroma najmanj pojedjo.

Dopisi.

Sv. Martin pri Vurbergu. Preteklo nedeljo, dne 31. januarja, smo pokopali pridno ženo in skrbno gospodinjko, so pruge našega vrliga somišljenika g. Skofiča v Zgornjem Dupleku. Kako priljubljena je bila rajna, je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležilo obilo ljudstva od blizu in daleč kljub slabemu vremenu. Naš cerkveni mešani zbor je zapel v cerkvi in na mirodvoru prav lepo par ganljivih žalostink. Sladko spavaj, draga mamica, težko prizadeti rodbini naše sožalje!

Sv. Martin pri Vurbergu. V sredini minulega meseca smo imeli sv. misijon, ki je v duhovnem oziru izborno uspel. Ljudstva je bilo zmiraj polno v cerkvi in tudi miza Gospodova je bila skrbno obiskana. Nismo videli pri sv. obhajilu naših tistih dobrih kristijanov, ki berejo »Jutro« in »Orjuno.« — Kakor se kaže, bomo imeli v tem kratkem pustu precej porok. — Po dveh letih govorjenja se je ustanovila tukaj požarna bramba, ki je prvo nedeljo po sv. misijonu imela svojo prvo veselico v napredni gostilni Amer. Seveda, da ni izostal običajni ples. Pri veselici je tudi sodelovalo pevsko društvo iz Zitečke vasi, ki je baje splošno priljubljeno, kakor smo brali na vabilih, morda le samo pri demokraciji, drugod gotovo ne. Mi proti požarni brambi kot taki nimamo ničesar, vendar bi želeli, ako hoče obstojati, da ima svoj stan v vasi na sredini župnije, kjer bi prišla res v poštev in je tudi voda pri roki. V političnem oziru smo popolnoma tihi, ker pri nas je sedaj vse nadstrankarsko, tako da je veselje. Samo nek tukajšnji gospod si želi dveh svetih maš, morda je mož postal tako pobožen, ker se je udeležil nekega tridnevnega demokratskega tečaja in ga je tudi »Jutro« pohvalilo, kako agilen nadstrankar da je!

Polička vas. Pretekli pondeljek sta obhajala zakonca Alojzij in Julijana Eberhart, posestnika v Polički vasi, v krogu svojih sorodnikov in sosedov 32letnico svoje poroke. Dasiravno najbolj imovita v naši občini, sta vendar jako prijazna ter blagega srca. Radi tega uživata daleč na okrog visoko spoštovanje. Posebno še moramo omeniti njih radodarnost in gostoljubnost napram vsakemu, osobito sirotam. Dragemu našemu jubilarju, kakor tudi njegovi soprogi kličemo: Še na mnoga leta!

Slov. Bistrica. V torek, dne 19. januarja t. l., smo položili k večnemu počitku prerano umrlo gospo Genovefo Zuraž, soprogo lesnega trgovca in gostilničarja v Slov. Bistrici. Kako priljubljena je bila pri vseh, je pokazala dolga vrsta udeležencev pri pogrebu. Slabo, sneženo vreme ni ustavilo meščanov, zastopnikov uradov, društev in okoličanov prijateljev od blizu in daleč, da bi se ne udeležili žalnega sprevoda. Pogreb je vodil domači vlač. g. kanonik z obema čč. gg. kaplanoma. Pokojnica je bila res vzor žena, dobra mati, pravi vzor gostoljubne slovenske mame, ki je imela za vsakega gosta prijazno besedo in odprto srce za vse dobro in lepo in za vsakega reveža, ki jo bodo sedaj težko pogrešali. Svoje otroke je vzgojila v zdrave in dobre državljane. Prerano umrla je vedno in znatno podpirala naša društva. Blagopokojno bodo pogrešali razen žalujočega soproga g. Jakoba Zuraža in otrok, tudi številni sorodniki, znanci in prijatelji od blizu in od daleč. Nepozabni dobrotniki, blagi ženi svetila večna luč, preosta tim naše sožalje!

Trbnje pri Vuzenici. Popoldne dne 26. prosinca tega leta potrkala nekdo na župnišče v Trbnju. Vrata se odpro

in v vežo stopi mlad, lepo oblečen človek, majhne postave, ter se predstavi, da je popotnik od Sv. Ane v Slov. g. Ponudil je župniku eno srečko, efekine loterije v korist novega društvenega doma pri Sv. Ani v Slov. gor. Župnik je srečko kupil, češ, vsak človek je svoje sreče kovač. Na vprašanje, če je kaj znan v Trbnju, je tujec odgovoril, da nikogar ne pozna, dasi je bil pred 23 leti tu rojen. Kot majhno dete pa so ga njegovi starši odnesli daleč dol v Slovenske gorice. Rad bi pa videl tisti kraj, kjer se je rodil in zato je prišel, da si ga ogleda. Nato se popotnik prijazno poslovi ter gre dalje prodajati svoje srečke. Pri eni hiši v vasi pa se je tujec posebno dolgo mudil. To so ljudje opazili in zlasti ženske so bile najbolj na to pozorne, kakor je povsod njihova navada. Druga drugi so na ušesa šepetale: »Ti veš, kaj je novega, k sosedu pa je prišel ženin!« Nahaja se namreč tam zelo bogata nevesta. Tujec, ki je prodajal srečke, menda ni mislil ravno na to nevesto, ker mu je kraj neznan, pač pa je po naključju v daljšem razgovoru našel in spoznal v tej nevesti svojo sestro, o kateri nikdar ni nič slišal, še manj vedel, da se kje nahaja. Njegovi starši mu tega baje niso nikoli povedali. Ne moremo si misliti, kako vesela sta bila oba, ko sta se prvič spoznala kot brat in sestra. Ta vesela novica se je takoj raznesla po vsej trbnjski vasi in tudi širni svet naj jo izve: Kako je mladenič Orel od Sv. Ane v Slov. gor. pri prodajanju srečk v korist domačega društvenega doma pri Sv. Ani, v Trbnju našel in prvič spoznal svojo sestro: Cigulovo Nežiko. Vsak pa, ki hoče najti srečo, mir božji in zadovoljnost srca, naj pride v Trbnje, v naš planinski raj, kamor rad zahaja tudi Orel iz prelepih, solčnih Slovenskih goric!

Mala Nedelja. Podjetnost cvete pri nas, mi je rekel bolehnčki palir pred kratkim. Nikjer se toliko ne zida, kot v malonedeljski župniji. Skoraj ne bo več mesta na Vašem hričku, kjer bi se še dalo kaj postaviti. Pri šoli stavita delavna kmetijska podružnica in domača posojilnica enodstropno hišo, kjer bota imeli svoje uradne prostore. Tudi cerkveno predstojništvo tuhta, kako bi razširilo pretesno hišo božjo. Toda ni ostalo le pri tuhtanju. Č. g. župnik se je lotil težavnega posla, postaviti s pomočjo požrtvovalnih župljanov primerno cerkev. Zato se je oživilo društvo za zidanje nove cerkve. Lani se je po župniji zbiralo zrnje in viški most v ta namen. Letos pa organiziramo veliko tombolo za to, ki se bo vršila na trojičko nedeljo, dne 30. maja. Domači rokodelci že pridno izdelujejo koristne dobrote. Ljudomerski trgovci so nam bili pri zbiranju dobrot tudi naklonjeni. Bog jim povrni! Na novo cerkveno stavbo mislijo hvalevredno celo nekateri gostje. Tako je g. župan Kranjc nabral na gostiji Kosi-Fras 105 dinarjev, g. Fr. Filipič iz Vogričevca pa na gostiji Zinko-Kapun 60 dinarjev, za kar se izreka vsem darovalcem prisrčen: Bog plati! Posnemanja vredna požrtvovalnost, ki naj bi podžgala tudi druge ob podobnih veselih prilikah k enaki darežljivosti!

Polenšak pri Ptuj. Da bi kdo ne rekel, da je poročevalec iz Polenšaka v letošnji ostri zimi zmrazil, se spet oglasimo z nekoliko novicami. Kaj bi sedaj poročal, ko med ljudmi sedaj druge govorice ni, kakor o samih gostijah. Pri nas je letošnja zima izvanredno veliko število porok. Med mnogimi, ki so se že letos poročili, je tudi član in tajnik našega Katoliškega izobraževalnega društva mladenič Martin Petek iz Brezovec. Upamo, da kakor do sedaj, da bo tudi vnaprej ostal zvest sotrudnik našega izobraževalnega društva. V novem stanu mu želimo, da one nazore in ideje, katerih se je navzel v našem društvu, ponese v zakonsko življenje, v katerem mu želimo obilo sreče in blagoslova! — Katoliško izobraževalno društvo pod predstvom Franca Meška lepo napreduje, znamenje, da ima knjižničar vsako nedeljo obilo posla z izposojevanjem knjig. Društvo dobiva pod skupnim ovitkom 44 »Slovenskih Gospodarjev«, a lansko leto le 37. Kaj ne, tudi lepo za nas Polenšane! Veliko tudi prihaja priljubljenega »Slovenskega Gospodarja« zasebno po pošti. Seveda je še tudi veliko hiš v župniji, pri katerih ni gost in »Slovenski Gospodar«, pa tudi ne noben drug časnik; še pač živijo v starem veku, ki neznajo ceniti koristi dobrega časnika, kar znajo le tisti, katerim je že mnogokrat bil »Slovenski Gospodar« najboljši svetovalec v njihovih najrazličnejših zaprekah. — Mrličev razen jednega otroka še letos nismo imeli in tudi zdravi smo kot hrusti. — V postu bomo imeli misijon in si želimo obilo blagoslova. — Željno že pričakujemo novih zvonov, katere mislimo letos dobiti. Želeli bi bilo, da tudi vsak svojo obljubo izpolni. Naj nikdo ne misli, da bomo zvonove dobili brez gotovega denarja. Pod vizajno se Polenšani, da nam čim prej zadonijo iz mogočnih lin našega zvonika novi oznanilci slave božje! — Končno bi si želeli, da bi nas prišel obiskat kateri gospodar poslanec SLS, da bi nam razložil politični položaj in nam pokazal v pravi luči g. prosvetnega ministra Radiča, ki je tudi pri nas dobil par kroglic pri zadnjih skupščinskih volitvah.

Sv. Marjeta nize Ptuja. Na gostiji Majcen—Cizerl v Mezgovcih se je na predlog starešina Ivana Pukšiča iz Moškanc (Cenceka) nabralo za našo mežnarijo in Društveni dom 362 dinarjev. Tisočeri: Bog plati! Hvalevredno moramo omeniti, da sta se posebno izkazala mezgovski predstojnik g. Miha Čuš in pa gostilničar Anton Vilčnik, ki sta dala vsak po 100 dinarjev. Pa tudi gostje drugih far, ki so bili navzoči, so se povabili odzvali. Tudi njim: Bog povrni! Naš vrli starešina Cencek pa je rekel, da bo še sam toliko dal, kot drugi vsi skupaj. Naj se le te lepe besede tudi uresničijo! Oj Cencek, z g. kaplanom še bota že enkrat skup prišla! V posnemanje se priporočamo tudi vsem drugim gostijam, ki jih letos pri nas ni malo. Saj bo samo en dan, 8. februarja, 11 parov vzelo nase težek zakonski jarem. Vsaka gostinja naj bi se tako postavila, kakor naši Mezgovčani, pa bi že nekaj skupaj prišlo. Torej nikar ne pozabite! Te pa srečno!

Sv. Bolfenk pri Središču. V nedeljo, dne 24. januarja, se je izvršila v naši fari slovesnost, koje še bolfenska fara ni doživela. Poročil se je Peter Orešnik, načelnik in ustanovitelj našega Orla, župan občine Jastrebeci in kmet istotam. Za spremljevalko v svojem bodočem življenju si je izbral Marijino družbenico in Orlico Josipino Munda iz ugledne rodbine starega župana g. Jožefa Munda iz sosedne občine Vodranci. Pred poroko je v cerkvi svoji tovarišici med spremljanjem orgel zapel zbor Marijinih družbenic pod spretnim vodstvom našega mladega in izbornega organista najlepše pesmi v slovo iz dekliskega stanu. Po poroki in po večernicah je imel preč. g. župnik Franc Planinc prekrasen nagovor na novoporočenca. O ženinu kakor o nevesti je moral reči, da sta bila zmiraj vzor mladeniškemu življenju. Na nato se vršujoči gostiji na nevestinem domu se je nabralo za Dijaški kuhinji v Ptuj in Mariboru znesek 400 K. Obilo sreče, blagostanja in božjega blagoslova novoporočencema!

Marija Nazaret. Pri nas smo spremili k zadnjemu počitku v nedeljo po Sv. Treh kraljih Franca Rozmana iz Lok. Srčna kap mu je pri polni moči napričakovano pretrgala nit življenja. Udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bil priljubljen. (Kot pristaš SLS je bil večkrat občinski odbornik; kot cerkveni ključar je bil nad vse zavzet za lepoto hiše božje. Svetila mu večna luč! — Na društvenem odru Nazarje je bilo v zadnjem času prirejenih več iger. Zadnje tri so bile: »Rokovnjači«, »Občinski tepček«, »Roka božja«. Zadnja je zelo vzgojevalpa. Želeli bi več takih iger na odrih naših prosvetnih društev. Vse igre so bile dobro obiskane in tudi prav dobro vpriporjene. Vsa čest pridnosti, požrtvovalnosti igralcev in igralic, kakor tudi g. režiserja! Kmalu zopet kaj lepega!

Skofjavas pri Celju. Malokedaj se sliši kakšna novica iz naše občine, dasiravno tudi tukaj živimo v težkih razmerah. Kar imamo za prodati, je poceni in še iste padajo, razmeroma drago pa moramo plačati to, kar potrebujemo za obstoj. Vrhu tega nas še pa tarejo davki vseh vrst. Vse se je nekoliko pocenilo, dinar se je ustavil, a kljub temu je vlada predložila znatno večji proračun od lanskega leta in na podlagi tega se lahko nadejamo še večjih davkov. Večje proračune so predložile naši občini nekatere šole, zlasti pa ga je zelo dvignila občina sama. Zelo razburja naše občinstvo davek na pse in na jabolčnik. Gotova klika, ki ima stike z ljudmi, hujska sedaj proti naši stranki, govorč, da so »klerikalci« naložili novi davek na pse in na jabolčnik. Resnica pa je tale: Sedanji župan g. J. K., pripadnik SDS, je predložil odboru skoro dvakrat večji proračun za l. 1926, kakor je bil prejšnje leto. Vsakdo ve, da če je proračun izdatkov večji, se mora dvigniti tudi proračun dohodkov in se tako izdatki krijejo. In tako bi se bile po od županstva predloženem proračunu dvignile občinske doklade na 400—500%. Če pomislimo, da je g. župan predložil proračun tajniške plače zvišan za 9 tisoč dinarjev, imamo se zahvaliti nekaterim našim socialističnim odbornikom, da so to korigirali, sicer bi imeli davek še na marsikatero domačo živalico, ali pa visoke doklade. Ker bi torej po takem proračunu bile doklade preogromne, je g. J. Dremel predlagal, naj se obdavčijo psi, ker ta davek zadene samo bogatejše posestnike, reveži jih navadno nimajo. In za ta predlog je glasovalo od vsake stranke po nekaj odbornikov. In na podoben način se je motiviral tudi davek na jabolčnik. Kakšna pa je tendenca tistih, ki pravijo, da so teh davkov krivi odborniki SLS? Ali so res še nekatere osebe v naši občini tako nazadnjaške, da računajo na zabost ljudi? Vprašam Vas, gospodje, ki ste širili take govorice v agitacijske svrhe, ali Vas ni nič sram take demagogije? Ali mislite s takim blebetanjem našo stranko spraviti ob ugled, ki slovi po svojem dobrem občinskem gospodarstvu? Dokler je bil župan g. J. Samec, smo shajali s 135% občinskimi dokladi in za l. 1926 so pa kljub davku na pse in jabolčnik doklade skoro za 100% zvišane. Naj si torej vsak, katerega se te besede tičejo, zapomni pogovor: Ko bi bil molčal, bi bil modrijan ostal.

Vo'nik pri Celju. Cerkveni pevski zbor v Vojniku priredi pevski koncert v nedeljo, dne 7. t. m., ob treh popoldne v posojilniški dvorani. Prednašalo se bo 15 lepih in zanimivih pesmi. Prijatelji lepe pesni uljudno vabljeni!

Smartno ob Paki. V zadnjem času se tukaj kaj dobro razvijamo. Vršijo se razni tečaji. Sedaj je tukaj gospodinj-ski tečaj. Obiskuje ga radi pomanjkanja prostora samo 16 gojenk, ki so ga pa prav vesele. Potem je gospodarski tečaj za naše kmečke fante, da se seznajajo z unnim gospodarstvom. Za to gre glavna zahvala g. nadučitelju. Tudi obrtna šola se je letos ustanovila. V zadnjem času se sliši, da bo v Gorenjah tečaj za strojno umetno vezanje. Katera se ga želi udeležiti, se naj zgleda pri gospej Koroščevi. Vse to priča, da Pačani nismo tako nazadnjaški. — Vreme je v zadnjem času slabo. Sneg se tali in povsod je polno vode in blata.

St. Jurij ob južni žel. Na gostiji pri Slomšku, veleposesniku in kamnoseku v Podgorju, se je nabralo za Dij. večerjo 180 din. Veselim darovalcem: Bog plačaj! Ženinu in nevesti pa želimo obilo sreče!

Šmarje pri Jelšah. Dne 25. januarja t. l. se je poročil tukajšnji načelnik Marijine družbe Martin Jecl iz Stranj z vzgledno članico Marijine družbe Urško Vrešakovo v Šerovem. Bila sta posnemanja vredna mladenič in mladenka, in smo tudi prepričani, da bosta dober gospodar in gospodinja. Na veseli gostiji so svatje nabrali na predlog starešina Ivana Čakša v Koretnem za Katoliški dom 364 dinarjev. Denar je vzel starešina z zakrpanim nosom. Veliko sreče!

Sv. Krištof pri Laškem. Gospod urednik, tudi v naši občini, oziroma občinskem odboru, imamo zagovornike svoje ljubezni, ali kakor pravimo po domače: koruznega zakona. Pri zadnji seji občinskega odbora dne 17. prosinca je predlagal občinski odbornik Kozmus iz Slivnega, da bi se proti takim ljudem, ki tako »svobodno« živijo, nasto-